

[Økonomiministeren.]

ning af den økonomiske politik i form af finanspolitiske indgreb. Den finanspolitiske stramning tog bl. a. sigte på at tilvejebringe fuld dækning af statens finansieringsbehov for derigennem at skabe en udgangsposition for en lettelse af kreditpolitikken, når valutaudviklingen atter tillod at slække på den økonomiske politik.

Juniforanstaltningerne omfattede, som det vil erindres, en række afgiftsforhøjelser og besparelser samt påligningen af et 35-årigt 5 pct.s stabiliseringslån. Der blev endvidere grebet direkte ind over for de stigende pengeindkomster gennem udbyttebegrænsning, udvidet priskontrol og skærpet kontrol med skatteligningen samt derigennem, at afgiftsforhøjelserne blev holdt uden for det lønregulerende pristal. Alle befolkningslag blev således inddraget i den meget ubehagelige, men nødvendige forbrugsbegrænsning.

Det bør imidlertid fremhæves, at foruden at tilvejebringe forudsætningerne for den senere indtrådte kreditlettelse omfattede juniforanstaltningerne lovgivningen om udvidet adgang til skattefri afskrivning og til skattefri henlæggelser til investeringsfunds, altså en lovgivning, som tog direkte sigte på dels at lette finansieringen af erhvervenes investeringer, dels at skabe større frihed for de enkelte virksomheder i deres investeringsdispositioner.

Delvis som resultat af juniforanstaltningerne er der i det sidste halvår af 1957 sket en dæmpning af den indenlandske efterspørgsel. Medvirkende hertil har dog også været, at byggevirksomheden lå noget lavere i 2. halvår af 1957, at pengelønstigningen tog stærkt af, og at landbruget som følge af en fortsat ulykkelig prisudvikling for de traditionelle landbrugseksportvarer har været tvunget til at nedsætte sit forbrug.

Den udenlandske efterspørgsel har som helhed været stigende, omend i stærkt svækket tempo, men udviklingen har formet sig højst forskelligt inden for erhvervene. Efterspørgslen efter landbrugets traditionelle eksportvarer er ikke øget, tværtimod. Trods en stigning i eksportmængden på 4-5 pct. er valutaindtjeningen gået lidt tilbage, og landbrugseksporten har således også i 1957 været præget af den stagnation,

der har gjort sig gældende siden 1953. Vi ved alle, at baggrunden herfor er den landbrugsprotektionisme, som behersker næsten alle lande, og hvis virkninger vi endnu kun i utilstrækkeligt omfang har kompenseret gennem oparbejdelse af nye markeder eller gennem omlægning af landbrugseksporten til mere industrielt forarbejdede varer, som der synes at være en bedre afsætningsmulighed for. Det er dog værd at notere, at eksporten af kød og mælkekonserves fra 1956 til 1957 er steget med mellem 125 og 130 mill. kr. og dermed i alt er nået op på godt 560 mill. kr.

Medens landbrugseksporten taget under ét er stagneret, kunne industrieksporten gennem 1957 fortsætte de senere års stigning, men de tendenser til afsvækkelse af stigningstakten, som allerede kunne spores i foråret, blev efterhånden tydeligere. Dette gælder først og fremmest maskineksporten, som formentlig er begyndt at føle virkningerne af konjunkturdæmpningen i udlandet. Andre grupper af industrieksporten har derimod kunnet fortsætte ekspansionen i usvækket tempo gennem året eller har endog forøget stigningstakten; det gælder bl. a. øl, farmaceutiske præparater og møbler. For året som helhed blev forøgelsen af industrieksporten kun 9 pct. mod 16 pct. fra 1955 til 1956. Svækkelsen af den samlede efterspørgsel har ført til, at industriproduktionen er gået lidt tilbage i slutningen af året.

Importstigningen er ophørt og afløst af en nedgang, og der er i andet halvår opnået en ganske væsentlig forbedring af valutastillingen. Fra et lavpunkt i midten af året, hvor nationalbankens og de private bankers samlede valutastilling var negativ med 275 mill. kr., er der indtil udgangen af februar 1958 sket en forbedring med 775 mill. kr., hvoraf dog 235 mill. kr. kan henføres til trækket på Den internationale Valutafond. Ser man bort herfra, er der altså sket en forbedring på over 500 mill. kr., og den samlede valutastilling er i dag positiv med en halv milliard kroner.

Det er klart, at de bemærkninger, jeg her har fremsat om den økonomiske udvikling i 1957, nødvendigvis har måttet være af meget spredt karakter, og jeg må i øvrigt henvide til det meget omfattende materiale, der findes i oversigten side 5-35.

Når jeg herefter skal gøre nogle bemærk-